Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. rugsėjo 16 d.*

„Konkurencija — Karteliai — Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos vonios kambario įrangos rinka — Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimas — Kainų kėlimo koordinavimas ir keitimasis slapta komercine informacija — Vienas pažeidimas“

Byloje T-378/10

Masco Corp., įsteigta Teilore, Mičigane (Jungtinės Valstijos),

Hansgrohe AG, įsteigta Šiltache (Vokietija),

Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, įsteigta Šiltache,

Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, įsteigta Wiener Neudorf (Austrija),

Hansgrohe SA / NV, įsteigta Briuselyje (Belgija),

Hansgrohe BV, įsteigta Westknollendam (Nyderlandai),

Hansgrohe SARL, įsteigta Antoni (Prancūzija),

Hansgrohe SRL, įsteigta Villanova d’Asti (Italija),

Hüppe GmbH, įsteigta Bad Cvišenane (Vokietija),

Hüppe Ges.mbH, įsteigta Laxenburg (Austrija),

Hüppe Belgium SA, įsteigta Woluwé Saint-Étienne (Belgija),

Hüppe BV, įsteigta Alblaserdame (Nyderlandai),

atstovaujamos advokatų D. Schroeder, S. Heinz ir solisitoriaus J. Temple Lang,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą F. Castillo de la Torre ir F. Ronkes Agerbeek, padedamų baristerio B. Kennelly,

atsakovę,

* Proceso kalba: anglų.

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimo C(2010) 4185 galutinis dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) 1 straipsnį, kiek jame Komisija nurodė, jog ieškovės darė vieną ir sudėtinį pažeidimą vonios kambario įrangos rinkoje,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė I. Pelikánová, teisėjai K. Jürimäe (pranešėja) ir M. van der Woude,

posėdžio sekretorius N. Rosner, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. vasario 28 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 2010 m. birželio 23 d. Sprendimu C(2010) 4185 galutinis dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) Europos Komisija konstatavo SESV 101 straipsnio ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsnio pažeidimą vonios kambario įrangos rinkoje. Šis pažeidimas, kurį darė 17 įmonių, tęsėsi įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. ir pasireiškė antikonkurenciniais susitarimais arba suderintais veiksmais Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijose (ginčijamo sprendimo 2 ir 3 konstatuojamosios dalys bei 1 straipsnis)

2 Konkrečiai kalbant, ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad konstatuotą pažeidimą sudarė, pirma, minėtų vonios kambario įrangos gamintojų koordinavimas, metinis kainų kėlimas ir kiti tarifų nustatymo per reguliarius nacionalinių profesinių asociacijų susitikimus elementai, antra, kainų nustatymas ir derinimas dėl konkrečių aplinkybių, kaip antai žaliavų kainų augimo, euro įvedimo, mokesčių už kelius, ir, trečia, slaptos komercinės informacijos atskleidimas ir keitimasis šia informacija. Be to, Komisija konstatavo, kad kainų nustatymas vonios kambario įrangos sektoriuje buvo kasmetinis. Todėl gamintojai nustatydavo kainų ribas, kurios iš esmės galiojo vienerius metus bei buvo pagrindas komerciniuose santykiuose su didmenininkais (ginčijamo sprendimo 152–163 konstatuojamosios dalys).

3 Ginčijamas sprendimas susijęs su vonios kambario įranga, priklausančia vienam iš trijų prekių pogrupių: armatūra, dušo uždanga su priedais ir sanitarinė keramika (toliau – trys prekių pogrupiai) (ginčijamo sprendimo 5 ir 6 konstatuojamosios dalys).

4 JAV įsteigta įmonė *Masco Corp.* su Europoje veikiančiomis dukterinėmis bendrovėmis *Hansgrohe AG*, kuri gamina armatūrą, ir *Hüppe GmbH*, kuri gamina dušo uždangas, visos kartu toliau vadinamos ieškovėmis. Jų veikla susijusi su dviem prekių pogrupiais iš trijų, t. y. su armatūra ir dušo uždangomis bei priedais (ginčijamo sprendimo 14 konstatuojamoji dalis).

5 2004 m. liepos 15 d. ieškovės pranešė Komisijai apie kartelį vonios kambario įrangos rinkoje ir pateikė prašymą atleisti jas nuo baudų arba jas sumažinti pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo). 2005 m. kovo 2 d. Komisija dėl ieškovių priėmė sąlyginį atleidimo nuo baudų sprendimą pagal 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 8 punkto a papunktį ir 15 punktą (ginčijamo sprendimo 126–128 konstatuojamosios dalys).

6 2010 m. birželio 23 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.

7 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė, kad 2 šio sprendimo punkte nurodyti veiksmai buvo bendro plano dalis, kuriuo siekta riboti konkurenciją tarp ginčijamo sprendimo adresatų, ir turėjo vieno ir tęstinio pažeidimo, apimančio tris 3 šios sprendimo punkte nurodytus prekių pogrupius ir Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos [1] teritorijas, požymių (ginčijamo sprendimo 778 ir 793 konstatuojamosios dalys) (toliau – nustatytas pažeidimas). Šiuo klausimu ji pažymėjo, kad minėtas elgesys atitiko pasikartojantį modelį visose šešiose valstybėse narėse, dėl kurių komisija atliko tyrimą (ginčijamo sprendimo 778 ir 793 konstatuojamosios dalys). Ji taip pat nustatė nacionalines profesines organizacijas dėl visų trijų pogrupių prekių ir jas pavadino „koordinavimo organizacijomis“, nacionalines profesines asociacijas, vienijančios narius, kurių veikla apėmė bent du iš šių trijų pogrupių prekių, ir jas pavadino „daugiaprekėmis asociacijomis“, ir specializuotas asociacijas, vienijančias narius, kurių veikla apėmė vieną iš šių trijų pogrupių prekių (ginčijamo sprendimo 796 ir 798 konstatuojamoji dalis). Galiausiai ji konstatavo, kad buvo centrinė įmonių grupė, kuri dalyvavo kartelyje skirtingose valstybėse narėse per koordinavimo organizacijas ir daugiaprekes asociacijas (ginčijamo sprendimo 796–797 konstatuojamosios dalys).

8 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija nubaudė 17 įmonių už SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimą, kuris ieškovių atveju tęsėsi bent nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d.

9 Ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje Komisija nurodė, kad neskiria ieškovėms jokios baudos.

Procesas ir šalių reikalavimai

10 2010 m. rugsėjo 7 d. ieškovės Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė šį ieškinį.

11 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

12 Per 2012 m. vasario 28 d. posėdį buvo išklausytos šalių žodinės pastabos ir jų atsakymai į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus.

13 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:

— iš dalies panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, kiek jame Komisija nusprendė, kad jos darė vieną pažeidimą vonios kambario įrangos rinkoje,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

14 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

15 Grįsdamos savo ieškinį ieškovės nurodo vienintelį ieškinio pagrindą, susijusį su tuo, jog Komisija nepagrįstai nusprendė, kad jos darė vieną pažeidimą vonios kambario įrangos rinkoje.

1 — Ten pat.

16 Komisija ginčija ieškovių nurodytus argumentus.

17 Reikia pažymėti, kad grįsdamos savo vienintelį ieškinio pagrindą ieškovės iš esmės nurodo du pagrindinius kaltinimus, pagal kuriuos, pirma, Komisija padarė klaidų vertindama sąlygas, leidžiančias konstatuoti vieną pažeidimą ir įmonių dalyvavimą darant jį. Antra, faktinės aplinkybės, į kurias reikėtų atsižvelgti, neleidžia daryti išvados, kad nagrinėjamu atveju apskritai buvo padarytas vienas pažeidimas, kurį tariamai darė ir ieškovės. Tokiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas mano, kad du kaltinimus reikėtų nagrinėti atskirai.

Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su klaidomis nustatant vieno pažeidimo buvimo sąlygas ir įmonės dalyvavimą darant tokį pažeidimą

18 Ieškovės tvirtina, kad Komisija padarė teisės klaidą. Iš tikrųjų sąlygos, kurias ji nurodė ginčijamame sprendime, kad konstatuotų vieną pažeidimą ir įmonės dalyvavimą darant šį pažeidimą, neatitinka iš jos sprendimų ir Sąjungos teismų sprendimų praktikos kylančių sąlygų. Komisija dėl to taip pat pažeidė skaidrumo, teisinio saugumo ir vienodo požiūrio principus.

19 Komisija ginčija šiuos argumentus.

20 Reikia priminti, kad SESV 101 straipsnio 1 dalimi yra draudžiami įmonių susitarimai ir suderinti veiksmai, turintys antikonkurencinį tikslą ar poveikį ir galintys paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

21 SESV 101 straipsnio 1 dalis gali būti pažeista ne tik susitarimu ar suderintais veiksmais, kurie yra atskiri ir turi būti baudžiami kaip atskiri pažeidimai, bet ir keliais veiksmais arba tęstine veika, nors viena ar kelios šių kelių veiksmų ar tęstinio elgesio sudedamosios dalys pagrįstai galėtų būti pripažintos vieno pažeidimo sudedamosiomis dalimis (šiuo klausimu žr. 2004 m. sausio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 258 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

22 Visų pirma konstatuodama vieną pažeidimą Komisija turi įrodyti, kad nagrinėjami susitarimai ar suderinti veiksmai, susiję su atskiromis prekėmis, paslaugomis ar teritorijomis, yra bendro plano dalis, kurį atitinkamos įmonės sąmoningai įgyvendina siekdamos vieno antikonkurencinio tikslo (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 21 punkte minėto Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 258 ir 260 punktus ir 2008 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lafarge prieš Komisiją*, T-54/03, neskelbiamo Rinkinyje, 482 punktą).

23 Susitarimų ir suderintų veiksmų papildymo ryšiai yra objektyvus veiksnys, rodantis bendro plano egzistavimą. Tokie ryšiai būna tuomet, kai minėtais susitarimais ar suderintais veiksmais daroma įtaka normaliai konkurencijai ir jais siekiama vieno antikonkurencinio tikslo. Šiuo atžvilgiu Komisija turi išnagrinėti visas faktines aplinkybes, galinčias įrodyti ar paneigti minėto bendro plano buvimą (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 22 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lafarge prieš Komisiją* 482 punktą ir 2010 m. balandžio 28 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Amann & Söhne ir Cousin Filterie prieš Komisiją*, T-446/05, Rink. p. II-1255, 92 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

24 Antra, kalbant apie išvadą dėl įmonės dalyvavimo darant vieną pažeidimą, reikia priminti, kad Komisija privalo įrodyti, jog ši įmonė ketino savo elgesiu prisidėti prie bendrų visų dalyvių siektų tikslų ir kad žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą elgesį ar kad galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti riziką (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 21 punkte minėto Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 83 punktą).

25 Įmonė gali būti tiesiogiai atlikusi visus vieną pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus, ir tokiu atveju Komisija turi teisę jai priskirti atsakomybę už visus veiksmus, todėl ir už visą minėtą pažeidimą. Įmonė taip pat gali būti tiesiogiai atlikusi tik kelis vieną pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus, tačiau ji žinojo apie visus numatytus ar įgyvendintus kitų kartelio dalyvių neteisėtus veiksmus siekiant tų pačių tikslų arba galėjo protingai juos numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti riziką. Tokiu atveju Komisija taip pat turi teisę šiai įmonei priskirti atsakomybę už visą antikonkurencinį elgesį, sudarantį tokį pažeidimą, todėl ir už visą pažeidimą.

26 Tačiau jei įmonė tiesiogiai atliko vieną pažeidimą sudarantį vieną ar kelis antikonkurencinius veiksmus, bet nebuvo įrodyta, kad savo elgesiu ketino prisidėti prie visų bendrų kitų kartelio dalyvių siekiamų tikslų ir kad žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą elgesį, ar kad ji galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti riziką, Komisija turi teisę priskirti jai atsakomybę tik už tuos veiksmus, kuriuos darant ji tiesiogiai dalyvavo, ir už kitų dalyvių numatytus ar įgyvendintus veiksmus siekiant tų pačių tikslų, kurių ji siekė ir dėl kurių buvo įrodyta, kad ji žinojo apie juos arba galėjo protingai numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti riziką.

27 Nagrinėjamu atveju, pirma, dėl vieno pažeidimo buvimo sąlygų reikia konstatuoti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 786 konstatuojamojoje dalyje remdamasi teismų praktika nusprendė: „vieno pažeidimo sąvoka apima būtent tokią situaciją, kai kelios įmonės dalyvavo pažeidime [darant pažeidimą], kurį sudarė tęstinis elgesys siekiant vieno ekonominio tikslo, kuriuo iškreipiama konkurencija“ ir kad „atskirų veiksmų sinergija ir papildymas yra objektyvūs kriterijai, rodantys tokio globalaus plano buvimą“.

28 Antra, dėl dalyvavimo darant vieną pažeidimą Komisija ginčijamo spendimo 789 konstatuojamojoje dalyje darydama nuorodą į teismų praktiką nusprendė:

„Vien tai, kad kiekvienas kartelio dalyvis vaidina tik jo konkrečiam atvejui pritaikytą vaidmenį, dar nereiškia, kad jis negali būti pripažintas atsakingu už visą pažeidimą, t. y. už kitų dalyvių veiksmus, kurie turi tą patį neteisėtą tikslą ir tą patį antikonkurencinį poveikį. Įmonė, prisidedanti prie bendro neteisėto elgesio savo veiksmais, kurie leidžia lengviau pasiekti bendrą tikslą, yra taip pat atsakinga už visą laikotarpį, per kurį prisidėjo prie bendro plano, už kitų dalyvių darant tą patį pažeidimą padarytus veiksmus. Taip yra tuomet, kai įrodoma, kad atitinkama įmonė žinojo apie kitų dalyvių neteisėtus veiksmus arba kad galėjo protingai juos numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti dėl to kylančią riziką.“

29 Atsižvelgiant į šio sprendimo 27 ir 28 punktuose išdėstytus Komisijos vertinimus reikia konstatuoti, kad ši institucija nepadarė jokios teisės klaidos ir nepažeidė skaidrumo, teisinio saugumo bei vienodo požiūrio principų. Jos ginčijamo sprendimo 786 ir 789 konstatuojamosiose dalyse nurodytos sąlygos, kurios turi būti tenkinamos, kad būtų galima pripažinti vieną pažeidimą ir įmonės dalyvavimą darant tokį pažeidimą, atitinka teismų praktikoje įtvirtintas ir šio sprendimo 21–26 punktuose primintas sąlygas.

30 Kiti ieškovių šiuo klausimu nurodyti argumentai negali paneigti šio sprendimo 29 punkte pateiktos išvados.

31 Pirma, ieškovių argumentas, kad Komisija neteisingai nurodė, jog vieno pažeidimo pripažinimas priklauso nuo atsakymo į klausimą, ar įmonės turėjo „bendrą tikslą“, turi būti atmestas kaip nepagrįstas. Pirmiausia iš šio sprendimo 27 punkte cituotos ginčijamo sprendimo 786 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija aiškiai nurodė „globalaus plano“, kuris yra „bendro plano“ sinonimas, buvimo sąlygą, siekiant nustatyti, ar antikonkurencinis elgesys buvo vieno ir to paties pažeidimo dalis. Taip pat, nors atsiliepime į ieškinį Komisija nurodo, kad norint pripažinti vieną pažeidimą reikia atitinkamų įmonių „bendro tikslo“, vis dėlto iš tripliko ir jos per posėdį pateiktų pastabų aiškiai matyti, kad ji mano, jog vienas ir tas pats pažeidimas būna tik tada, kai dalyviai vykdo

bendrą planą, išplaukiantį iš „bendro tikslo“. Todėl nei Komisijos ginčijamame sprendime pateikti vertinimai dėl globalaus plano buvimo, nei jos procesiniuose dokumentuose pateiktas šių vertinimų išaiškinimas nėra klaidingi.

32 Antra, ieškovių argumentas, kad vieno pažeidimo buvimui pripažinti reikia visų keturių sąlygų, t. y. bendro plano, susitarimų ir neteisėtų veiksmų papildomo ryšio, įmonių, darančių minėtus veiksmus, tapatumo ir atitinkamų įmonių supratimo, kad jos siekia bendro tikslo, turi būti atmestas kaip iš dalies nepagrįstas. Kaip matyti iš šio sprendimo 22 punkte nurodytos teismų praktikos ir kaip tai pripažino pačios ieškovės atsakydamos į Bendrojo Teismo per posėdį pateiktus klausimus, iš tikrųjų, norint pripažinti vieno pažeidimo buvimą, reikia kad būtų tenkinamos pirma, antra ir ketvirta ieškovių nurodytos sąlygos. Tačiau įmonių, darančių neteisėtus veiksmus, tapatumas nėra veiksnys, į kurį Komisija, be kita ko, turėtų atsižvelgti vertindama, ar buvo vykdomas bendras planas, ar tai buvo atskiri pažeidimai (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 23 punkte minėto Sprendimo *Amann & Söhne ir Cousin Filterie prieš Komisiją* 99 punktą).

33 Atsižvelgiant į visa tai, kas buvo išdėstyta, pirmąjį ieškovių kaltinimą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl antrojo kaltinimo, susijusio su klaidomis, padarytomis vertinant faktines aplinkybes, dėl kurių buvo pripažintas vienas pažeidimas ir nustatyta, kad ieškovės jį darė

34 Ieškovės tvirtina, kad bendrai vertinamos šios bylos aplinkybės neleido Komisijai konstatuoti, kad buvo padarytas vienas pažeidimas ir kad jos jį darė. Jos nurodo, kad Komisija šioje byloje neatsižvelgė į tam tikrus objektyvius veiksnius, nurodytus jos sprendimuose suformuotoje praktikoje ir teismų praktikoje, dėl kurių ji būtų turėjusi konstatuoti, kad neteisėtas elgesys nebuvo vieno pažeidimo sudėtinė dalis. Šie veiksniai, be kita ko, yra tai, kad trys prekių pogrupiai priklauso skirtingoms prekių rinkoms, jie nėra nei susiję, nei panašūs, nė vienas dalyvis nevykdo veiklos, apimančios visus tris pogrupius, didžiosios dalies minėtų dalyvių neteisėta veikla apėmė tik vieną iš trijų pogrupių, minėtos neteisėtos veiklos laikotarpiai buvo skirtingi ir nebuvo centrinio organizmo ar tinklo, jungiančio nagrinėjamas profesines asociacijas.

35 Komisija ginčija šiuos argumentus.

36 Kaip matyti iš šio sprendimo 23 punkte minėtos teismų praktikos, atsižvelgiant į kiekvieno atvejo visas faktines aplinkybes reikia išsiaiškinti, ar buvo tenkinamos vieno pažeidimo buvimo sąlygos. Taigi pirmiausia reikia išdėstyti Komisijos ginčijamame sprendime pateiktą analizę, leidusią konstatuoti vieną pažeidimą, kurį darė ir ieškovės (šio sprendimo 37–51 punktai), paskui išnagrinėti, ar ieškovės pateikė įrodymų, kad Komisija šiuo klausimu padarė vertinimo klaidą (žr. šio sprendimo 52–124 punktus).

37 Visų pirma reikia pažymėti, kad analizė, leidusi Komisijai konstatuoti vieną pažeidimą vonios kambario įrangos rinkoje, kurį darė ir ieškovės, ginčijamame sprendime skiriama į dvi dalis.

38 Pirma, Komisija ginčijamo sprendimo 792 ir 793 konstatuojamosiose dalyse nurodė, kad nagrinėjamas įmonių neteisėtas elgesys įrodo vieno pažeidimo buvimą.

39 Dėl šioje byloje nustatyto vieno pažeidimo apibrėžimo Komisija ginčijamo sprendimo 793–795 konstatuojamosiose dalyse pateikė keturis teiginius. Pirma, minėtas pažeidimas buvo susijęs su trimis prekių pogrupiais mažiausiai šešių valstybių narių teritorijose, t. y. Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje. Antra, šis pažeidimas tęsėsi bent nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. Trečia, konstatuotą pažeidimą sudarė tam tikras antikonkurencinis elgesys, „rodantis tam tikrą veiksmų kryptį, siekiant bendro tikslo, t. y. riboti konkurenciją kainomis vonios kambario įrangos rinkoje“. Ketvirta, centrinė aštuonių įmonių grupė, sudaryta iš ieškovių ir *Grohe Beteiligungs GmbH* (toliau – *Grohe*), *American Standard Inc.* (toliau – *Ideal Standard*), *Hansa*

Metallwerke AG (toliau – *Hansa*), *Sanitec Europe Oy* (toliau – *Sanitec*), *Duscholux GmbH & Co*, *Duravit AG* ir *Villeroy & Boch AG*, tiesiogiai, nuolat ir darydamos lemiamą įtaką darė nustatytą pažeidimą.

40 Dėl konkrečios informacijos, leidusios konstatuoti vieną pažeidimą šioje byloje, Komisija ginčijamo sprendimo 796 konstatuojamojoje dalyje nurodo 10 veiksnių, pateikiamų šio sprendimo 41–51 punktuose.

41 Pirma, dėl įmonių, kaip vieno pažeidimo autorių, pažymėtina, kad centrinė aštuonių įmonių grupė sudarė slaptus susitarimus visose arba dalyje šešių valstybių narių ir priklausė koordinavimo organui, apimančiam visus tris prekių pogrupius. Ieškovės, *Grohe*, *Duscholux*, *Villeroy & Boch*, *Sanitec* ir *Hansa*, be kita ko, dalyvavo šių koordinavimo organų susirinkimuose: *IndustrieForum Sanitär* (toliau – IFS) Vokietijoje, *Arbeitskreis Sanitär Industrie* (toliau – ASI) Austrijoje ir *Sanitair Fabrikanten Platform* (toliau – SFP) Nyderlanduose (ginčijamo sprendimo 796 konstatuojamosios dalies pirma įtrauka, 797 konstatuojamoji dalis ir išnaša Nr. 1077).

42 Antra, dėl įmonių tarpusavio koordinavimo pažymėtina, kad visos aštuonios asociacijos jungė mažiausiai du iš trijų pogrupių prekių gamintojus. Visų pirma egzistavo trys koordinavimo organai. Taip pat egzistavo daugiaprekės asociacijos Italijoje, konkrečiai kalbant, *Euroitalia* ir *Michelangelo*, ir Belgijoje, kaip antai *Amicale du sanitaire* ir *Home Comfort Team* grupė (toliau – HCT). HCT bandė išplėsti savo veiklą ir apimti tris prekių pogrupius; ji pažymėjo, kad jos veikla apėmė tik du iš jų. Galiausiai dažnai diskusijos dėl kelių prekių pogrupių vykdavo specializuotų asociacijų lygmeniu, pavyzdžiui, per du Vokietijos keramikos prekių asociacijų *Fachverband Sanitär-Keramische Industrie* (toliau – FSKI) ir *Arbeitsgemeinschaft Sanitärarmaturenindustrie* (toliau – AGSI) susirinkimus, kurie vyko 2002 m. ir 2003 m.; per juos dalyviai taip pat aptarė armatūros kainų kėlimą. Be to, dvišaliai kontaktai tarp įmonių patvirtina glaudžius trijų prekių pogrupių ryšius. Pavyzdžiui, *Hansgrohe* vadovas pripažino nuolat bandęs iš konkurentų gauti informaciją apie kainas ir visą pramonę, kad galėtų priimti „saugesnius“ sprendimus. Atsižvelgdama į šiuos susitikimus ir kontaktus Komisija nusprendė, kad atitinkami gamintojai manė, jog, norint užtikrinti veiksmingą mechanizmo veikimą arba konstatuoti jo neveiksmingumą, reikėjo saugant savo komercinius interesus koordinuoti bendrą kainų kėlimą (ginčijamo sprendimo 796 konstatuojamosios dalies pirma įtrauka, 798–802 ir 813 konstatuojamosios dalys bei išnaša Nr. 1104).

43 Trečia, dėl trijų prekių pogrupių paskirstymo struktūros ir būdų pažymėtina, kad pramonės veikimas ir, konkrečiai kalbant, trijų lygių paskirstymo sistemos didmenininkų vaidmuo rodo objektyvų jų ryšį. Didmenininkai, kurie parduoda visų nagrinėjamų trijų pogrupių prekes, yra bendri visų trijų prekių pogrupių gamintojų klientai. Todėl šie gamintojai buvo ypač suinteresuoti koordinuoti bendrą veiklą ir kainų politiką didmenininkų atžvilgiu. Aptariami slaptų susitarimų dalyviai suprato dalyvaujantys metiniame kainų tiems patiems klientams derinimo procese ir iš esmės besilaikantys pasikartojančios schemos, kad galėtų „veiksmingiau atsakyti per derybas su didmenininkais“, kurios vykdavo kasmet. Koordinavimas vyko nacionaliniu lygiu, nes didmenininkai, su kuriais visi gamintojai turėjo derėtis, daugiausia veikė nacionaliniu lygiu (ginčijamo sprendimo 796 konstatuojamosios dalies trečia įtrauka ir 803–805 konstatuojamosios dalys).

44 Ketvirta, dėl kainų kėlimo mechanizmų Komisija priėjo išvados, kad jie paprastai veikė taip pat ir tuo pačiu metu visose valstybės narėse dėl trijų prekių pogrupių. Šių prekių gamintojų elgesys visose valstybėse narėse buvo bendras; jie reguliariai, paprastai prieš nurodydami kainas savo klientams ir prieš joms įsigaliojant, keitėsi su konkurentais kainų kėlimo planais, nurodydavo šiems, kiek kainos pakils ir galios. Paprastai tai vykdavo per reguliarius asociacijų susirinkimus, organizuotus visą kartelio laikotarpį; per juos dalyviai ir pranešdavo apie kainų kėlimą (ginčijamo sprendimo 806–809 konstatuojamosios dalys).

45 Penkta, kiti antikonkurenciniai veiksmai, papildę kainų derinimą ir kėlimą, buvo susitarimų dėl konkrečių įvykių arba susitarimų dėl keitimosi slapta komercine informacija sudarymas tuo pačiu metu ir taikant panašius būdus per įvairias asociacijas, veikiančiais skirtingose valstybėse narėse. Toks elgesys patvirtina kartelio aktyvumą ir stabilumą. Pavyzdžiui, 2004 m. dalyviai Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Austrijoje susitarė pakelti kainas išaugus žaliavų kainoms. 2002 m. dėl euro įvedimo gamintojai susitarė dėl naujų kainų nustatymo kalendoriaus. Keitimasis slapta informacija iš esmės reiškė keitimąsi naujais duomenimis apie pardavimą, paprastai nurodant procentais išreikštą padidėjimą ir sumažėjimą, palyginti su ankstesniu referenciniu laikotarpiu, ir dažnai informaciją apie būsimus pardavimus ateinančiais mėnesiais. Taip elgėsi tie patys nariai, kurie kainų nustatymą organizuodavo per tas pačias asociacijas (ginčijamo sprendimo 810–813 konstatuojamosios dalys).

46 Šešta, dėl tarptautinių ryšių Komisija pirmiausia nurodo, kad valstybėje narėje organizuotos diskusijos dėl kainų kartais išprovokuodavo diskusijas dėl kainų kėlimo kitose valstybėse narėse. Pavyzdžiui, 2000 m. Vokietijos specializuotos asociacijos *Arbeitskreis Duschabtrennungen* (toliau – ADA) sudarytas susitarimas dėl dušo uždangų kainų kėlimo išprovokavo kainų derinimą Austrijos asociacijoje *Arbeitskreis Sanitärindustrie* (toliau – ASI). Be to, rinkos sąlygos skirtingose valstybėse narėse buvo tarpusavyje susijusios. Pavyzdžiui, 2001 m. Austrijoje kainos buvo suvienodintos su Vokietijoje taikomomis kainomis. Galiausiai kartelyje dalyvavusių ir Vokietijoje įsikūrusių didelių įmonių dukterinės bendrovės pranešdavo apie kainas ne tik valstybėje narėje, kurios nacionalinei asociacijai, organizuojančiai susitikimus jos priklausė, bet ir apie kainas kitose valstybėse narėse (ginčijamo sprendimo 818–823 konstatuojamosios dalys).

47 Be to, tarptautinius ryšius ir bendrą kainų nustatymą įmonėse, veikiančiose keliose valstybėse narėse, galima paaiškinti didele prekybos apimtimi tarp valstybių narių, ypač kiek tai susiję su armatūra. Ši didelė prekybos apimtis patvirtina, jog antikonkurenciniai susitarimai lėmė sinergiją tarp nagrinėjamų įmonių (ginčijamo sprendimo 824–833 konstatuojamosios dalys).

48 Septinta, dėl bendro kainų nustatymo įmonių viduje pažymėtina, kad daugelis nustatytą pažeidimą dariusių tarptautinių įmonių taikė centralizuotą kainų nustatymo politiką, kontroliuojamą kiekvienos grupės pagrindinės buveinės. Konkrečiai kalbant, šių tarptautinių įmonių pagrindinės buveinės nustatydavo pradines kainas ir numatydavo ribas, leidžiančias nacionalinėms dukterinėms bendrovėms nustatyti kainas, atsižvelgiant į jų turimą informaciją apie konkurentus nacionaliniu lygiu. Pavyzdžiui, *Hansgrohe* viduje strateginis kainų nustatymo skyrius (Vokietija) buvo atsakingas už kainų nustatymą, atsižvelgiant į žinias apie rinką ir surinktą informaciją iš dukterinių bendrovių, veikiančių Europos Sąjungoje. Mažiems nepriklausomiems gamintojams, dalyvaudavusiems šiuose asociacijų susirinkimuose, buvo daroma įtaka per šiuos susitikimus keičiantis informacija apie kainas (ginčijamo sprendimo 834–844 konstatuojamosios dalys).

49 Aštunta, dėl objektyvių trijų prekių pogrupių ryšių kiekvieno pogrupio atveju pažymėtina, kad tai vonios kambario įrangos prekės, kurias *Hansgrohe* apibrėžia kaip „matomas“ vonios kambaryje. Objektyvūs šių trijų prekių pogrupių ryšiai netiesiogiai buvo pripažinti, nes asociacijų susirinkimai apimdavo du arba tris prekių pogrupius, o gamintojų klientai buvo tie patys. Be to, nagrinėjamos įmonės pripažino, kad šie trys prekių pogrupiai vienas kitą papildo, o tai patvirtina objektyvius jų ryšius (ginčijamo sprendimo 845 ir 846 konstatuojamosios dalys).

50 Devinta, dėl kainų derinimo mechanizmo stabilumo laiko atžvilgiu Komisija nurodė, kad nagrinėjami slapti veiksmai buvo daromi laikantis to paties pasikartojančio mechanizmo net ir pasitraukus tam tikriems nariams. Šiuo klausimu kaip pavyzdį Komisija nurodo, kad *Hansa* iš Italijos asociacijos *Michelangelo*, jungiančios armatūros ir sanitarinės keramikos gamintojus, pasitraukė 1999 m., tačiau toliau dalyvavo asociacijoje *Euroitalia*, jungiančioje armatūros ir kelis sanitarinės keramikos gamintojus (ginčijamo sprendimo 801 ir 847 konstatuojamosios dalys bei išnaša Nr. 1176).

51 Dešimta, dėl vadovaujančiojo personalo dalyvavimo, mobilumo ir atsakomybės pažymėtina, kad yra keli pavyzdžiai, kai atstovai iš vienos nustatytą pažeidimą dariusių įmonių perėjo į kitą arba kai jie būdavo atsakingi už kelias valstybes nares, arba kai dalyvaudavo kelių asociacijų slaptuose susitikimuose, organizuotuose keliose valstybėse narėse. Šie atvejai patvirtina Komisijos išvadas dėl minėto daugiaprekio kartelio ir plačios geografinės apimties. Pavyzdžiui, [V.] iš *Sanitec* dalyvavo slaptuose SFP susitikimuose Nyderlanduose ir slaptuose grupės *Vitreous China Group* (toliau – VCG) susitikimuose Belgijoje. Tai jam leido informuoti kitus konkurentus apie diskusijas kiekvienoje iš šių asociacijų. [D.] atstovavo *Ideal Standard* per ASI susitikimus ir dalyvavo diskusijose, susijusiose ne tik su sanitarine keramika, bet ir su armatūra (ginčijamo sprendimo 848–849 konstatuojamosios dalys ir išnašos Nr. 1177–1180).

52 Antra, Komisija nagrinėjo ginčijamame sprendime nurodytų įmonių, įskaitant ieškoves, dalyvavimą darant aptariamą vieną pažeidimą (ginčijamo sprendimo 850 konstatuojamoji dalis).

53 Pirma, Komisija mano, jog faktinės aplinkybės įrodo, kad ieškovės, *Grohe*, *Ideal Standard*, *Sanitec*, *Hansa*, *Villeroy & Boch*, *Duscholux* ir *Duravit* suprato, kad jų elgesys buvo neteisėtas, nes žinojo arba galėjo protingai numanyti, kad nustatytas pažeidimas buvo susijęs bent su trimis prekių pogrupiais, atsižvelgiant į tai, kad jos priklausė mažiausiai vienam koordinavimo organui; jos taip pat priklausė įvairioms daugiaprekėms asociacijoms ir mažiausiai trijose valstybėse narėse bei specializuotose asociacijose joms buvo atstovaujama per tarpininkus, per kuriuos jos kontaktuodavo su kitomis įmonėmis, taip pat dariusiomis nustatytą pažeidimą keliose valstybėse narėse (ginčijamo sprendimo 852 konstatuojamoji dalis).

54 Antra, konkrečiai kalbant apie ieškoves, *Grohe*, *Ideal Standard* ir *Sanitec*, jos visos per nacionalines dukterines bendroves dalyvavo slaptuose asociacijų susitikimuose visose šešiose valstybėse narėse. Be to, jos visos dalyvavo slaptuose bent vienos koordinavimo organizacijos susitikimuose ir dažnai įvairių daugiaprekių asociacijų susitikimuose. Jos visos tiesiogiai darė konstatuotą pažeidimą, apimantį visus tris prekių pogrupius. Komisija pažymi, kad ieškovės buvo IFS, ASI, SFP ir *Stichting Verwarming en Sanitair* (toliau – SVS), veikiančios Nyderlanduose, narės. Šios keturios koordinavimo organizacijos apėmė visus tris prekių pogrupius. Jos taip pat buvo daugiaprekių asociacijų *Euroitalia*, HCT ir *Amicale du sanitaire*, apimančių bent du prekių pogrupius, narės (ginčijamo sprendimo 853 konstatuojamoji dalis).

55 Atsižvelgiant į Komisijos vertinimus, išdėstytus šio sprendimo 39–54 punktuose, reikia išsiaiškinti, ar ši institucija pagrįstai nusprendė, kad buvo padarytas vienas pažeidimas, o tai ieškovės ginčija.

56 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nors nurodydamos savo vienintelį ieškinio pagrindą ieškovės tvirtina, jog nedarė nustatyto vieno pažeidimo, vis dėlto jos nurodo, kad neginčija faktinių aplinkybių, kurias anksčiau pripažino per administracinę procedūrą, ir pripažįsta pažeidusios SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį. Tokiomis aplinkybėmis remiantis ginčijamame sprendime nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis, kurių ieškovės neginčija pateikdamos šį ieškinį, reikia išsiaiškinti, ar Komisija pagrįstai nusprendė, kad darė vieną pažeidimą, apimantį tris prekių pogrupius, o ne du atskirus pažeidimus, susijusius su dviejų pogrupių, t. y. armatūros ir dušo uždangų, prekėmis.

57 Antra, reikia pažymėti, kad, kaip savo pastabose atsakydama į Bendrojo Teismo per posėdį pateiktus klausimus iš esmės pripažino Komisija, ji neturi jokios ypatingos diskrecijos nustatyti, ar neteisėtas elgesys yra vieno pažeidimo sudedamoji dalis. Be to, Bendrasis Teismas turi vykdyti visišką ne tik nagrinėjamam pažeidimui taikytinų nuostatų laikymosi kontrolę, bet ir faktinių aplinkybių, kuriomis remdamasi Komisija nusprendžia, kad minėtas pažeidimas buvo, kaip šioje byloje vienas pažeidimas, arba kad jo nebuvo, visišką kontrolę.

58 Šioje byloje reikia nuspręsti, kad Komisijos nustatytos dešimt faktinių aplinkybių, išdėstytos šio sprendimo 41–51 punktuose, leidžia konstatuoti, pirma, vieno pažeidimo buvimą ir, antra, tai, kad ieškovės darė šį pažeidimą.

59 Pirma, dėl išvados, kad buvo vienas pažeidimas, reikia konstatuoti, kad šioje byloje Komisija nustatė, jog nagrinėjamų įmonių taikyto bendro plano vienintelis tikslas buvo leisti trijų nagrinėjamų pogrupių prekių – vonios kambario įrangos – gamintojams toje pačioje trijų lygių paskirstymo sistemoje derinti didmenininkams, kurie buvo jų bendri klientai, nustatomas kainas. Toks vertinimas išplaukia ir iš Komisijos ginčijamo sprendimo 793 konstatuojamosios dalies ketvirtoje įtraukoje, kurios dalis pakartota šio sprendimo 39 punkte, 793 konstatuojamosios dalies trečioje įtraukoje ir 803–805 konstatuojamosios dalyse, kurios iš dalies pakartotos šio sprendimo 43 punkte, pateiktų išvadų. Šį vertinimą, be kita ko, sustiprina Komisijos analizė, pagal kurią nagrinėjamu neteisėtu elgesiu buvo siekiama, kaip tai ne tik per administracinę procedūrą (žr. ginčijamo sprendimo 931 konstatuojamąją dalį ir išnašą Nr. 934), bet ir per posėdį atsakydamos į Bendrojo Teismo klausimus pripažino ieškovės, laikytis vienodos nuomonės derantis su didmenininkais, turėjusiais didelę derybinę galią, atsižvelgiant į tai, kad jiems reikėjo tuo pačiu metų laikotarpiu nurodyti kainas, kurios bus taikomos trijų pogrupių prekėms.

60 Antra, Komisija nurodo įvairius nagrinėjamų neteisėtų veiksmų papildomus ryšius, patvirtinančius šio sprendimo 59 aprašytą bendrą planą. Šio bendro plano įgyvendinimo objektyvūs įrodymai yra tai, kad, pirma, nagrinėjamus veiksmus atliko nemaža viena įmonių grupė (žr. ginčijamo sprendimo 796–797 konstatuojamąsias dalis, aprašytas šio sprendimo 41 punktuose); jos veikla apėmė du iš trijų prekių pogrupių (žr. ginčijamo sprendimo 801 konstatuojamąją dalį, išdėstytą šio sprendimo 42 punkte), kurie priklausė tam pačiam veiklos sektoriui ir buvo papildomi (žr. ginčijamo sprendimo 845 konstatuojamąją dalį, pakartotą šio sprendimo 49 punkte). Šios centrinės įmonių grupės antikonkurenciniai veiksmai buvo vykdomi įvairiose koordinavimo organizacijose ir bendrose daugiaprekėse asociacijose, jų bendras tikslas buvo kasmet ir dėl konkrečių įvykių kelti vieno ar kelių iš šių trijų pogrupių prekių kainas (žr. ginčijamo sprendimo 810–813 konstatuojamąsias dalis, aprašytas šio sprendimo 45 punkte), o dalyviai manė, kad šie veiksmai turi būti koordinuojami, kad kainų kėlimui nesipriešintų jų bendri klientai (žr. ginčijamo sprendimo 813 konstatuojamąją dalį, pakartotą 42 punkte). Galiausiai minėti neteisėti veiksmai buvo įgyvendinami tokiais pačiais būdais ir tuo pačiu metu (žr. ginčijamo sprendimo 806–809 konstatuojamąsias dalis, nurodytas šio sprendimo 44 punkte), o tam tikrais atvejais tų pačių darbuotojų, kurie buvo atsakingi už veiksmų derinimą dėl kelių prekių pogrupių įvairiose teritorijose (žr. ginčijamo sprendimo 848 ir 849 konstatuojamąsias dalis, nurodytas šio sprendimo 51 punkte).

61 Antra, dėl ieškovių dalyvavimo darant vieną pažeidimą Komisija teisingai nurodė: kadangi ieškovės su kitomis įmonėmis, kurioms ginčijamu sprendimu buvo skirtos baudos, priklausė koordinavimo organizacijoms ir daugiaprekėms asociacijoms (žr. ginčijamo sprendimo 853 konstatuojamąją dalį, nurodytą šio sprendimo 54 punkte), reikėjo konstatuoti, kad jos bent žinojo apie visą neteisėtą elgesį, apimantį tris prekių pogrupius, todėl turėjo būti nubaustos už minėtą vieną pažeidimą.

62 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Komisija teisingai nusprendė, kad buvo padarytas vienas pažeidimas ir kad ieškovės prie jo prisidėjo.

63 Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta šio sprendimo 59–62 punktuose, reikia išnagrinėti ieškovių pateiktus argumentus, kuriais siekiama įrodyti, pirma, kad tam tikros faktinės aplinkybės, į kurias Komisija neatsižvelgė, paneigia išvadą, kad šiuo atveju buvo padarytas vienas pažeidimas, ir, antra, kad dešimt faktinių aplinkybių, į kurias ji atsižvelgė, neleidžia daryti išvados, kad buvo padarytas vienas pažeidimas.

Dėl ieškovių argumentų, susijusių su faktinėmis aplinkybėmis, į kurias Komisija neatsižvelgė ginčijamame sprendime

64 Ieškovės nurodo keturis pagrindinius argumentus, kuriais siekiama įrodyti, kad tam tikros faktinės aplinkybės, į kurias Komisija neatsižvelgė, paneigia vieno pažeidimo buvimą.

65 Komisija ginčija šiuos argumentus.

66 Pirma, ieškovės nurodo, kad trys prekių pogrupiai skiriasi vienas nuo kito ir kad jie priklauso skirtingoms rinkoms, nes jų prekės negali viena kitos pakeisti.

67 Šiuo klausimu reikia pažymėti, jog aplinkybė, dėl kurios šalys sutaria, t. y. kad trys prekių pogrupiai priklauso skirtingoms rinkoms, nereiškia, kad pažeidimas negali būti vienas. Kaip matyti iš šio sprendimo 22 punkte nurodytos teismų praktikos, vieno pažeidimo konstatavimas paprastai reiškia, kad atitinkamas antikonkurencinis elgesys apima įvairias prekes ir paslaugas ar teritorijas. Kaip teisingai per posėdį atsakydama į Bendrojo Teismo klausimus nurodė Komisija, aplinkybė, kad šioje byloje nagrinėjamas neteisėtas elgesys apėmė visas „matomas“ prekes, kurios laikomos papildomais gaminiais įrengiant vonios kambarį, yra objektyvus įrodymas, kad atitinkamos įmonės buvo suinteresuotos koordinuoti savo neteisėtus veiksmus bendrų klientų atžvilgiu. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovės nepateikė jokių įrodymų, kuriais ginčytų Komisijos išvadą, pateiktą ginčijamo sprendimo 805 konstatuojamojoje dalyje, kad armatūros gamintojai koordinavo antikonkurencinius veiksmus, kad bendrai gintų savo interesus ir „laikytųsi bendros politikos“ didmenininkų atžvilgiu. Iš šių vertinimų matyti, kad ieškovių argumentas šiuo klausimu turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

68 Antra, ieškovės tvirtina, kad nė vienas iš 17 ginčijamo sprendimo adresatų negamino ir neprekiavo visų trijų pogrupių prekėmis ir kad tik 5 iš jų veikla apėmė du prekių pogrupius.

69 Viena vertus, šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamame sprendime nenusprendė, jog visos 17 įmonių, kurias ji nubaudė, darė vieną ir tą patį pažeidimą. Dėl kai kurių ginčijamame sprendime minimų įmonių, kaip antai Italijos įmonės *Cisal Rubinetteria SpA*, *Mamoli Robinetteria SpA*, *Rubineterrie Teoerema SpA*, *RAF Rubinetteria SpA* ir *Zucchetti Rubinetteria SpA*, Komisija ginčijamo sprendimo 879 konstatuojamojoje dalyje nusprendė, kad jų negalima laikyti kaip dariusių vieną ir tą patį pažeidimą, nes Komisija neturi įrodymų, kad jos dalyvavo diskusijose dėl trijų prekių pogrupių už Italijos ribų. Tačiau ginčijamame sprendime Komisija nustatė, kad centrinė įmonių grupė, kurią sudarė mažiausiai 5 įmonės, įskaitant ieškoves, gamino dviem iš trijų pogrupių priklausančias prekes ir kad minėtos įmonės koordinavimo organizacijose ir daugiaprekėse asociacijose vykdė neteisėtus veiksmus, apimančius atitinkamai tris ir du prekių pogrupius daugelyje arba visose šešiose nagrinėjamose valstybėse narėse (žr. ginčijamo sprendimo 792, 853 ir 854 konstatuojamąsias dalis). Šios centrinės įmonių grupės neteisėtas elgesys patvirtina bendro plano buvimą, net nepaisant to, kad visos aptariamos įmonės negamino visų trijų pogrupių prekių.

70 Kita vertus, kalbant apie ieškovių tvirtinimą, kad, nesant ypatingų sąlygų, kurių šioje byloje, jų nuomone, nebuvo, Komisija negali konstatuoti, kad jos dalyvavo darant vieną pažeidimą, apimantį pogrupius prekių, kurių jos negamina, pažymėtina, kad šis argumentas taip pat turi būti atmestas. Pirmiausia sprendžiant klausimą, ar tris prekių pogrupius apimančio vieno pažeidimo buvimo sąlygos yra įvykdytos, neturi reikšmės tai, ar įmonė, kuri negamina sanitarinės keramikos, gali padaryti pažeidimą, apimantį tokias prekes. Bet kuriuo atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 25 punkte nurodytos teismų praktikos, įmonė gali būti pripažinta atsakinga už pažeidimą, apimantį dalį prekių, kurių negamina, jei žinojo apie visus kitų kartelio dalyvių numatomus arba vykdytus neteisėtus veiksmus siekiant to paties tikslo.

71 Trečia, ieškovės tvirtina, kad pažeidimas kiekvieno iš trijų prekių pogrupių atveju turėjo skirtingą pagrindinį tikslą. Jos nurodo, kad nors tam tikras ginčijamame sprendime aprašytas elgesys buvo susijęs su daugiau nei vienu iš trijų prekių pogrupiu, aplinkybės, kad nagrinėjamas pažeidimas apėmė kelis iš minėtų pogrupių, nepakanka jį pripažinti vienu pažeidimu. Šiuo klausimu jos nurodo dvi argumentų grupes.

72 Nurodydamos pirmąją argumentų grupę ieškovės tvirtina, kad ir metiniai kainų kėlimai, ir keitimasis slapta komercine informacija dažniausia buvo susiję su vienu iš trijų prekių pogrupiu ir apėmė tik kelias iš šešių nagrinėjamų valstybių narių.

73 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad nors, kaip tvirtina ieškovės, daugelis profesinių asociacijų susitikimų buvo susiję su vienu prekių pogrupiu vienoje valstybėje narėje, tai nepaneigia išvados, kad atitinkamos įmonės koordinavo savo antikonkurencinį elgesį dėl kiekvieno iš trijų prekių pogrupio.

74 Taip pat reikia pažymėti, kad, kaip tai savo procesiniuose dokumentuose pripažįsta ir ieškovės, trijų pogrupių prekių kainų kėlimai ASI, SFP ir IFS viduje bent kartais buvo derinami. Tokiomis aplinkybėmis tai, kad daugiaprekis koordinavimas kitose valstybėse narėse, kaip antai Belgijoje, Prancūzijoje ir Italijoje, buvo nežymus arba jo iš viso nebuvo, nekeičia išvados dėl tokio koordinavimo buvimo Vokietijoje, Nyderlanduose ar Austrijoje.

75 Be to, priešingai, nei tvirtina ieškovės, tai, kad jos pripažino, jog antikonkurencinis elgesys dėl ypatingų įvykių, kaip antai euro įvedimo, padidėjusių žaliavų kainų ar kelių apmokestinimo, pasireiškė koordinuojamu kainų pakėlimu, įrodo papildomą antikonkurencinių veiksmų dėl kiekvieno prekių pogrupio ryšį, net jei šie veiksmai buvo tik antraeiliai koordinuoto reguliaraus kainų kėlimo atžvilgiu. Tas pats pasakytina ir apie slaptos komercinės informacijos keitimąsi, dėl kurio ieškovės aiškiai pripažįsta, kad jis buvo susijęs su keliais prekių pogrupiais. Tai, kad šie veiksmai buvo antraeiliai koordinuojamo metinio kainų kėlimo atžvilgiu, neturi reikšmės kvalifikuojant nagrinėjamą elgesį kaip „vieną pažeidimą“.

76 Galiausiai, kaip teisingai savo procesiniuose dokumentuose pažymi Komisija, aplinkybė, kad ieškovės, kaip nurodyta šio sprendimo 5 punkte, pateikė prašymą atleisti nuo baudos pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo dėl visų „Vonios kambario įrangos“ sektoriaus prekių, yra reikšminga konstatuojant, kad buvo padarytas vienas pažeidimas. Priešingai, nei per posėdį atsakydamos į Bendrojo Teismo klausimus nurodė ieškovės, tokia aplinkybė įrodo bent jau tai, kad jos manė, jog nagrinėjamas elgesys, prie kurio tiesiogiai prisidėjo, apimantis armatūrą ir dušo uždangas, buvo susijęs ir sudarė vieną ir tą patį pažeidimą.

77 Taigi šio sprendimo 72 punkte išdėstyta pirmoji ieškovių argumentų grupė turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

78 Nurodydamos antrąją argumentų grupę ieškovės tvirtina, kad pažeidimo trukmė kiekvieno iš trijų prekių pogrupio atveju skyrėsi Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Italijoje. Jos pažymi, kad negalima tvirtinti jog buvo vienas pažeidimas, apimantis tris prekių pogrupius ir prasidėjęs 1994 m., nes Vokietijoje su armatūra susijęs pažeidimas prasidėjo tik 1998 m., o pažeidimas, susijęs su sanitarine keramika, prasidėjo tik 2000 m.

79 Šiuo klausimu reikia pažymėti, jog Komisija nenurodė, kad vienas pažeidimas, apimantis tris prekių pogrupius, visose valstybėse narėse buvo daromas anksčiausiai nuo 1994 m. spalio 12 d. iki 2000 m. lapkričio 9 d., tačiau nurodė, kad vienas pažeidimas per visą šį laikotarpį kito ir buvo taikomas skirtingai atskirose valstybėse narėse. Tokią išvadą galima daryti iš ginčijamo sprendimo 1 straipsnio, kuriame Komisija tiksliai nurodė laikotarpius ir teritorijas, kai nubaustos įmonės darė neteisėtus veiksmus, apimančius tris prekių pogrupius ir sudarančius vieną pažeidimą. Tai, kad nagrinėjami neteisėti veiksmai buvo pradėti daryti skirtingomis datomis atskirose valstybėse narėse ir dėl atitinkamo prekių pogrupio, neturi reikšmės išvadai, kad egzistavo materialaus, geografinio ir laiko persidengimas tarp neteisėtų veiksmų, susijusių su nagrinėjamomis prekėmis, ir to ieškovės, be kita ko, neginčija. Dėl ieškovių galima pažymėti, kad, kaip ginčijamo sprendimo D lentelėje konstatavo Komisija, jos neteisėtus veiksmus, apimančius du prekių pogrupius, atitinkančius jų gamybinės veiklos sritį, skirtingais laikotarpiais darė Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Austrijoje, tačiau viena pažeidimo laikotarpio dalis (nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. liepos 15 d.) sutapo.

80 Taigi šio sprendimo 78 punkte išdėstyta antroji ieškovių argumentų grupė turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

81 Ketvirta, ieškovės tvirtina, kad paprasčiausias žinojimas, jog gali būti daromi antikonkurenciniai veiksmai viename iš trijų pogrupių, susijusiame su prekėmis, kurių atitinkamos įmonės negamina, negali lemti dviejų atskirų pažeidimų perkvalifikavimo į vieną pažeidimą. Jos nurodo, kad net jei tam tikrais atvejais galėjo „įtarti metinį kainų derinimą ir sanitarinės keramikos sektoriuje“, iš tikrųjų nežinojo, kokie neteisėti veiksmai buvo atliekami specializuotose asociacijose, apimančiose minėtas prekes.

82 Šiuo klausimu vis dėlto reikia konstatuoti, kad, kaip nurodo Komisija, ieškovės savo procesiniuose dokumentuose aiškiai pripažįsta, kad kainų kėlimo derinimas vyko dviejose koordinavimo organizacijose, kurioms jos priklausė, t. y. ASI ir SFP. Tokiomis aplinkybėmis Komisija pagrįstai galėjo nuspręsti, kad ieškovės bent jau žinojo apie antikonkurencinius veiksmus, susijusius su sanitarine keramika, kurios jos negamino. Todėl atsižvelgdama į šio sprendimo 24–26 punktuose nurodytą teismų praktiką Komisija pripažino ieškoves atsakingomis už nagrinėjamą vieną pažeidimą.

83 Taigi šis argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

84 Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta šio sprendimo 66–83 punktuose, reikia konstatuoti, kad nė vienas iš ieškovių nurodytų argumentų, susijusių su tuo, kad yra objektyvių atskirų pažeidimų įrodymų, tiek atskirai, tiek kartu negali paneigti Komisijos išvados, kad buvo padarytas vienas pažeidimas, prie kurio prisidėjo ir ieškovės. Visi ieškovių argumentai šiuo klausimu turi būti atmesti kaip nepagrįsti.

Dėl ieškovių argumentų, susijusių su faktinėmis aplinkybėmis, į kurias Komisija neturėjo atsižvelgti ginčijamame sprendime

85 Ieškovės tvirtina, kad nė viena iš dešimties aplinkybių, į kurias Komisija atsižvelgė ginčijamame sprendime ir kurios buvo pakartotos šio sprendimo 41–51 punktuose, neleidžia konstatuoti, kad buvo padarytas vienas pažeidimas.

86 Komisija ginčija šiuos argumentus.

87 Pirma, ieškovės tvirtina, kad Komisijos vertinimas, pateiktas ginčijamo sprendimo 797 konstatuojamojoje dalyje ir pakartotas šio sprendimo 41 punkte, kad veikė centrinė įmonių grupė, neleidžia daryti išvados, kad buvo padarytas vienas pažeidimas, nes nė viena iš šių įmonių negamino visų trijų pogrupių prekių ir nedalyvavo kartelyje visose šešiose valstybėse narėse.

88 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 70 punkte, tai, kad visos ginčijamu sprendimu nubaustos įmonės negamino visiems trims prekių pogrupiams priklausančių prekių visose nagrinėjamos valstybėse narėse, nepaneigia išvados, kad veikė maža, tačiau nekintanti mažiausiai 5 įmonių grupė, prisidėjusi prie kainų kėlimo bendriems klientams derinimo, apimančio du iš trijų prekių pogrupių ir teritorijas, bendrose asociacijose, veikiančiose tose pačiose teritorijose. Ši aplinkybė rodo, kad bent dalies iš ginčijamu sprendimu nubaustų įmonių neteisėtas elgesys buvo bendro plano, sudarančio vieną pažeidimą, dalis.

89 Todėl pirmasis ieškovių argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

90 Antra, ieškovės tvirtina, jog Komisijos vertinimas, pateiktas ginčijamo sprendimo 798 konstatuojamojoje dalyje ir primintas šio sprendimo 42 punkte, kad centrinė įmonių grupė dalyvavo slaptuose susitarimuose visose ar dalyje valstybių narių ir priklausė koordinavimo organizacijai, yra klaidingas. Jos nurodo, kad iš 13 ginčijamame sprendime nurodytų asociacijų tik 3 koordinavimo organizacijos apėmė visus tris prekių pogrupius ir dar trys daugiaprekės asociacijos gali būti laikomos apimančiomis du iš trijų prekių pogrupių. Be to, šios organizacijos ir asociacijos apėmė ne tik tris prekių pogrupius, bet ir daug kitų prekių pogrupių.

91 Pirmiausia reikia pažymėti, kad net jei paaiškėtų, jog, kaip tvirtina ieškovės, buvo ne aštuonios, kaip ginčijamo sprendimo 796 konstatuojamosios dalies antroje įtraukoje nurodė Komisija, o tik trys koordinavimo organizacijos ir trys daugiaprekės asociacijos, apimančios mažiausiai du iš trijų prekių pogrupių, tai nepaneigia išvados, kad buvo vykdomi ir koordinuojami neteisėti veiksmai tose pačiose profesinėse asociacijose.

92 Taip pat aplinkybė, kad, kaip nurodo ieškovės, tam tikros šios koordinavimo organizacijos ir daugiaprekės asociacijos apėmė ir kitų pogrupių prekes, kurios nebuvo nagrinėjamos ginčijamame sprendime, nepaneigia išvados, kad šios organizacijos ir asociacijos koordinavo antikonkurencinius veiksmus, susijusius su keliais iš trijų prekių pogrupių, nagrinėtų ginčijamame sprendime.

93 Galiausiai ieškovių argumentą, kad Komisijos bylos medžiagoje esantys dokumentai neįrodo, jog specializuotoms asociacijoms priklausiusios įmonės buvo suinteresuotos ne tik tų pogrupių prekėmis, dėl kurių jos susirinkdavo, paneigia faktinės aplinkybės. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad ieškovės nepateikia jokių konkrečių įrodymų, leidžiančių paneigti, pavyzdžiui, Komisijos ginčijamo sprendimo 801 konstatuojamojoje dalyje pateiktą išvadą, kad Vokietijoje ADA, jungiančios dušo uždangų gamintojus, nariai pranešė AGSI, jungiančios armatūros gamintojus, nariams apie ketinimą kelti kainas dėl euro įvedimo. Ieškovių nurodomas argumentas, kad toks pranešimas nėra reikšmingas šioje byloje, nes jis informacinis, susijęs su ypatingu įvykiu, turi būti atmestas kaip nepagrįstas. Toks argumentas nepaneigia išvados, kad skirtingų pogrupių prekių gamintojus jungiančios asociacijos keitėsi informacija. Be to, reikia pažymėti, kad ieškovės neginčija Komisijos išvadų, pateiktų, pavyzdžiui, ginčijamo sprendimo 800 konstatuojamojoje dalyje, iš kurių matyti, kad *Euroitalia* nariai dalyvavo diskusijose, pirmiausia susijusiose su armatūra, bet stengėsi būti informuoti ir apie sanitarinės keramikos prekes.

94 Todėl kaip nepagrįstą reikia atmesti antrąjį ieškovių argumentą.

95 Trečia, dėl Komisijos vertinimo, pateikto ginčijamo sprendimo 803 konstatuojamojoje dalyje ir priminto šio sprendimo 43 punkte, susijusio su bendra platinimo struktūra ir būdais, ieškovės nurodo neginčijančios, kad buvo bendra klientų bazė ir bendra trijų lygių platinimo sistema. Tačiau jos nurodo, kad ši aplinkybė neturi reikšmės konstatuojant vieną pažeidimą, nes trys prekių pogrupiai yra atskiri, o didmenininkai perka ir daug kitų produktų, ne vien nagrinėjamuosius ginčijamame sprendime.

96 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovės ir kaip buvo konstatuota šio sprendimo 60 punkte, tai, kad trijų pogrupių prekių gamintojai, kuriems buvo skirtas ginčijamas sprendimas, turėjo bendrus klientus, t. y. vonios kambario įrangos didmenininkus, paaiškina, kodėl visos įmonės buvo suinteresuotos derinti vonios kambario įrangos kainų kėlimą.

97 Be to, ieškovių argumentas, pateiktas per posėdį atsakant į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus, kad kainų kėlimo kalendorių lemdavo objektyvūs veiksniai, t. y. tai, kad didmenininkai turėdavo parengti kitų metų kainų katalogą, kad jie niekada neprieštaraudavo dėl kainų kėlimo, kurį jie bet kuriuo atveju „perkeldavo“ savo klientams, ar kad pirkdavo ne tik ginčijamame sprendime trijų pogrupių prekes, nepaneigia šio sprendimo 96 punkte pateiktos išvados, kad tris prekių pogrupius apimantys gamintojai buvo suinteresuoti koordinuoti savo veiksmus keliant iš anksto metams nustatytas kainas, taikomas bendriems klientams.

98 Todėl trečiasis ieškovių argumentas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

99 Ketvirta, dėl ginčijamo sprendimo 806 konstatuojamojoje dalyje aprašyto ir šio sprendimo 44 punkte priminto antikonkurencinio elgesio bendros struktūros ir mechanizmų ieškovės nurodo, jog Komisijos vertinimas, pagal kurį jie buvo panašūs, prieštarauja aplinkybei, kad antikonkurencinių veiksmų datos

skyrėsi, nelygu trys prekių pogrupiai ir atitinkamos valstybės narės. Be to, šie panašumai kyla iš pačios trijų lygių platinimo sistemos, kuri vertė vonios kambario įrangos gamintojus pranešti apie kainų kėlimą, tuo pačiu metu nurodant ir procentinį dydį.

100 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip savo procesiniuose dokumentuose nurodė Komisija, nors laikotarpiai, per kuriuos buvo daromi antikonkurenciniai veiksmai, skyrėsi, nelygu prekių pogrupiai ir atitinkamos teritorijos, vis dėlto akivaizdu, kad antikonkurenciniai veiksmai, susiję su metiniu kainų kėlimu, buvo labai panašūs visų trijų prekių pogrupių atžvilgiu visose valstybėse narėse, ir tai nenutrūkstamai tęsėsi nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d.

101 Be to, ieškovių tvirtinimai, kad antikonkurencinis elgesys buvo panašus dėl trijų lygių paskirstymo sistemos, ne paneigia, o partvirtina išvadą, kad gamintojai, kurių veikla apėmė tris prekių pogrupius, turėjo bendrą interesą koordinuoti veiksmus keliant kainas.

102 Todėl kaip nepagrįstą reikia atmesti ketvirtąjį ieškovių argumentą.

103 Penkta, dėl ginčijamo sprendimo 810 konstatuojamojoje dalyje pateikto ir šio sprendimo 45 punkte pakartoto Komisijos vertinimo ieškovės tvirtina, kad neteisėtų veiksmų, susijusių su ypatingais įvykiais, panašumas nėra reikšmingas, nes jie buvo antraeiliai, niekada neapėmė ginčijamame sprendime minimų šešių valstybių narių ir visų trijų prekių pogrupių.

104 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ieškovės neginčija Komisijos vertinimų, pateiktų ginčijamo sprendimo 811 konstatuojamojoje dalyje, pagal kuriuos gamintojai 2004 m. derino savo kainas penkiose valstybėse narėse po to, kai išaugo žaliavų kaina. Ieškovės taip pat neginčija Komisijos ginčijamo sprendimo išnašoje Nr. 1104 kaip pavyzdžio pateiktos aplinkybės apie informacijos, susijusios su dušo uždangų ir armatūros pardavimu, keitimąsi per 2003 m. sausio 17 d. vykusį susitikimą tarp sanitarinės keramikos gamintojų. Todėl šiomis Komisijos išvadomis patvirtinama, o ne paneigiama, kad bent 2003 m. ir 2004 m. nagrinėjamos įmonės koordinavo veiksmus skirtingose valstybėse narėse dėl nagrinėjamų trijų prekių pogrupių, įskaitant tuos atvejus, kai koordinavimas vyko dėl ypatingų įvykių.

105 Todėl kaip nepagrįstą reikia atmesti penktąjį ieškovių argumentą.

106 Šešta, ieškovės tvirtina, kad Komisijos vertinimai dėl tarptautinių nagrinėjamos neteisėtos veikos sąsajų, nurodytų ginčijamo sprendimo 818 konstatuojamojoje dalyje ir pakartotų šio sprendimo 46 punkte, yra nereikšmingi įrodant pažeidimo, apimtį, kiek tai susiję su trimis prekių pogrupiais.

107 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai teigia ieškovės, tarptautinių ryšių tarp nagrinėjamų neteisėtų veiksmų buvimas dar neleidžia konstatuoti, kad nustatytas pažeidimas apėmė tris prekių pogrupius. Tačiau šių tarptautinių ryšių buvimas patvirtina, kad nagrinėjami neteisėti veiksmai buvo koordinuojami skirtingose valstybėse narėse, kur gamintojai, kurių veikla apėmė tris prekių pogrupius, vykdė savo veiklą.

108 Todėl reikia pažymėti, kad nors tarptautinių ryšių buvimas nėra objektyvus bendro plano buvimo įrodymas, vis dėlto jis šioje byloje patvirtina, kad, atsižvelgiant į kitas Komisijos nustatytas objektyvias aplinkybes, nagrinėjamų neteisėtų veiksmų įgyvendinimas turėjo būti koordinuojamas teritoriniu lygmeniu. Be to, bet kuriuo atveju ši aplinkybė nepaneigia kitų Komisijos išvadų, kuriomis remiantis buvo konstatuotas bendro plano buvimas.

109 Tokiomis aplinkybėmis šeštasis ieškovių argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

110 Septinta, ieškovės mano, kad Komisijos vertinimas, pateiktas ginčijamo sprendimo 818 ir 824 konstatuojamosiose dalyse ir pakartotas šio sprendimo 48 punkte, susijęs su prekybos tarp valstybių narių srautais ir centralizuotu kainų nustatymu tarptautinėse įmonės, neturi reikšmės nagrinėjant, ar buvo padarytas pažeidimas, apimantis kelias prekes.

111 Reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai nurodo ieškovės, nė vieno iš dviejų šio sprendimo 110 punkte paminėtų veiksnių nepakanka nuspręsti, kad buvo padarytas vienas, o ne keli atskiri pažeidimai.

112 Vis dėlto centralizuotas kainų nustatymas leido didelėms tarptautinėms įmonėms, kurių veikla apėmė vieną ar kelis prekių pogrupius ir kurioms buvo atstovaujama daugiaprekėse asociacijose (be kita ko, ASI, IFS, *Michelangelo* arba SFP), atsižvelgti į informaciją, gautą per daugiaprekių asociacijų susitikimus, kad galėtų centralizuotai visoms geografinėms grupėms ir visiems prekių pogrupiams, kuriuos apėmė jų veikla, nustatyti kainą. Be to, prekybos tarp valstybių narių srautai rodo, kad neteisėtas elgesys geografiškai apėmė kelias valstybės nares.

113 Todėl atsižvelgiant į Komisijos nustatytas aplinkybes, nurodytas šio sprendimo 41–45 punktuose, pirmesniuose punktuose nagrinėti du veiksniai patvirtina, kad nagrinėjamos įmonės buvo suinteresuotos derinti savo kainų kėlimą. Be to, reikia konstatuoti, kad bet kuriuo atveju šie du veiksniai negali paneigti kitų Komisijos vertinimų, kuriais ji rėmėsi konstatuodama, kad buvo padarytas vienas pažeidimas.

114 Todėl septintasis ieškovių argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

115 Aštunta, dėl Komisijos vertinimo, susijusio su objektyviais ryšiais tarp trijų pogrupių prekių, išdėstyto ginčijamo sprendimo 845 konstatuojamojoje dalyje ir pakartoto šio sprendimo 49 punkte, ieškovės tvirtina, jog aplinkybė, kad visi šie pogrupiai vertinami kaip „matomų“ vonios kambario įrangos prekių pogrupiai, neturi jokios reikšmės pripažįstant, kad buvo padarytas vienas pažeidimas. Iš tikrųjų daugelis kitų, ginčijamame sprendime neminimų „matomų“ vonios kambario įrangos prekių pogrupių nebuvo aptarta slaptuose susitarimuose. Be to, sąvoka „matomos prekės“ neturi jokios ekonominės reikšmės, kurią būtų galimą identifikuoti.

116 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 96 punkte, išvada, jog trys prekių pogrupiai yra parduodami tiems patiems to paties paskirstymo lygio klientams, yra reikšmingas veiksnys vertinant nagrinėjamų antikonkurencinių veiksmų papildymo ryšį. Kaip nurodyta šio sprendimo 97 punkte, aplinkybė, kad ginčijamas sprendimas susijęs ne su visomis vonios kambario įrangos „matomomis prekėmis“, o tik su armatūra, dušo uždangomis ir sanitarine keramika, neturi reikšmės išvadai, kad tarp šių trijų prekių pogrupių buvo objektyvus papildymo ryšys, patvirtinantis, kad nagrinėjamos įmonės derino kainų kėlimą.

117 Todėl aštuntasis ieškovių argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

118 Devinta, ieškovės tvirtina, kad devinta ir dešimta aplinkybės, nurodytos ginčijamo sprendimo 847 ir 848 konstatuojamosiose dalyse ir pakartotos šio sprendimo 50 ir 51 punktuose, neleidžia konstatuoti, kad buvo padarytas vienas pažeidimas.

119 Šiuo klausimu pirmiausia dėl vertinimo, susijusio su koordinavimo mechanizmo stabilumu laiko atžvilgiu, išdėstyto ginčijamo sprendimo 847 punkte ir pakartoto šio sprendimo 50 punkte, reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai nurodo ieškovės, tai, jog slapti susitarimai galiojo ilgą laiką, nepaisant to, kad tam tikros įmonės pasitraukdavo iš tų susitarimų, savaime neleidžia konstatuoti, kad nagrinėjamas neteisėtas elgesys buvo vienas, o ne keli atskiri pažeidimai.

120 Vis dėlto ši aplinkybė patvirtina bendro plano, kuriuo buvo siekiama iškraipyti konkurenciją vonios kambario įrangos rinkoje, buvimą ir jo laikymąsi, nepaisant to, kad tam tikros įmonės nustojo daryti minėtą vieną pažeidimą.

121 Antra, dėl aplinkybės, išdėstytos ginčijamo sprendimo 848 konstatuojamojoje dalyje ir pakartotos šio sprendimo 52 punkte, kad daugelis darbuotojų keitė atstovaujamąsias įmones tame pačiame veiklos sektoriuje, kad jų pareigos apėmė kelis prekių pogrupius ir kad jie atstovaudavo savo įmonėms įvairiose asociacijose, kuriose buvo vykdoma neteisėta veika, reikia pažymėti, kad veiksnys, jog darbuotojai keitė atstovaujamąsias įmonės tame pačiame veiklos sektoriuje, dar nerodo, kad nagrinėjami veiksmai sudarė vieną, o ne kelis atskirus pažeidimus.

122 Vis dėlto šis veiksnys, kaip ir tai, jog tie patys darbuotojai užtikrino neteisėtų veiksmų, apimančių kelis prekių pogrupius, įgyvendinimą keliose asociacijose, kuriose buvo daromi neteisėti veiksmai, atsižvelgiant į kitas Komisijos nustatytas aplinkybes, nagrinėtas pirma, įrodo, kad sąlygos įgyvendinti bendrą planą dėl konkurencijos iškraipymo visoje vonios kambario įrangos rinkoje buvo palengvintos.

123 Bet kuriuo atveju dvi šio sprendimo 118 punkte nurodytos aplinkybės negali paneigti Komisijos išvados, kad buvo padarytas vienas pažeidimas.

124 Tokiomis aplinkybėmis devintasis ieškovių argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

125 Iš to, kas išdėstyta šio sprendimo 87–124 punktuose, matyti, kad Komisija nepadarė vertinimo klaidos, kai remdamasi visomis faktinėmis aplinkybėmis nusprendė, jog nagrinėjamas neteisėtas elgesys sudarė vieną pažeidimą.

126 Tokiomis aplinkinėmis vienintelis ieškovių ieškinio pagrindas, todėl ir visas ieškinys, turi būti atmesti kaip nepagrįsti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

127 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovės bylą pralaimėjo, jos turi padengti Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. **Nurodyti *Masco Corp.*, *Hansgrohe AG*, *Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH*, *Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH*, *Hansgrohe SA / NV*, *Hansgrohe BV*, *Hansgrohe SARL*, *Hansgrohe SRL*, *Hüppe GmbH*, *Hüppe Ges.mbH*, *Hüppe Belgium SA* ir *Hüppe BV* padengti savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Paskelbta 2013 m. rugsėjo 16 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės 2

Procesas ir šalių reikalavimai 3

Dėl teisės 3

Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su klaidomis nustatant vieno pažeidimo buvimo sąlygas ir įmonės dalyvavimą darant tokį pažeidimą 4

Dėl antrojo kaltinimo, susijusio su klaidomis, padarytomis vertinant faktines aplinkybes, dėl kurių buvo pripažintas vienas pažeidimas ir nustatyta, kad ieškovės jį darė 6

Dėl ieškovių argumentų, susijusių su faktinėmis aplinkybėmis, į kurias Komisija neatsižvelgė ginčijamame sprendime 10

Dėl ieškovių argumentų, susijusių su faktinėmis aplinkybėmis, į kurias Komisija neturėjo atsižvelgti ginčijamame sprendime 13

Dėl bylinėjimosi išlaidų 17